

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 maja 2025 r.

Poz. 4291

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.99.2025.2

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 30 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.)

orzekam

nieważność uchwały nr XIII/87/2025 Rady Powiatu Międzychodzkiego z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie zasad i trybu przyznawania nagród finansowych osobom wyróżniającym się w dziedzinie sportu i kultury - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 marca 2025 r. Rada Powiatu Międzychodzkiego uchwałą nr XIII/87/2025 określiła zasady i tryb przyznawania nagród finansowych osobom wyróżniającym się w dziedzinie sportu i kultury.

Uchwałę podjęto na podstawie "art. 12 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.), art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1488 ze zm.) oraz art. 7a ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 87 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 1 kwietnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z zasadą wyrażoną w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Poprzez działanie na podstawie i w granicach prawa w zakresie podejmowania uchwał przez organy jednostek samorządu terytorialnego rozumieć należy działanie zgodne z przepisami regulującymi podstawy prawne podejmowania uchwał; przepisami prawa ustrojowego; przepisami prawa materialnego oraz zgodne z przepisami regulującymi procedurę podejmowania uchwał (por. wyrok WSA w Łodzi z 21 stycznia 2009 r., III SA/Łd 564/08; wyrok NSA oz. we Wrocławiu z 20 kwietnia 1999 r., II SA/Wr 364/98, CBOSA).

Stosownie do art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1488 ze zm.) - zwanej dalej "u.o.s." - jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać i finansować okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Dodatkowo mogą być przyznane przez jednostki samorządu terytorialnego i finansowane z budżetu tych jednostek stypendia lub nagrody dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym lub w krajowym współzawodnictwie sportowym (art. 31 ust. 2 u.o.s.). Szczegółowe zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość ww. stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień, określa w drodze uchwały organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę znaczenie danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągnięty wynik sportowy (art. 31 ust. 3 u.o.s.). Jednostki samorządu terytorialnego

mogą ustanawiać wyróżnienia i nagrody pieniężne także dla trenerów oraz innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej (art. 35 ust. 5 u.o.s.). Wówczas organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określi warunki i tryb przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych, o których mowa w art. 35 ust. 5 u.o.s., oraz rodzaje wyróżnień i wysokość nagród pieniężnych, biorąc pod uwagę znaczenie osiągnięć dla danej społeczności lokalnej.

W myśl przepisu art. 7a ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 87 ze zm.) - zwanej dalej "u.o.p.k." - jednostki samorządu terytorialnego mogą natomiast ustanawiać i przyznawać doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Nagrody mogą być przyznawane osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom na podstawie oceny całokształtu działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu (art. 7a ust. 2 u.o.p.k.). Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określają szczegółowe warunki i tryb przyznawania ww. nagród, biorąc pod uwagę charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury.

Niewątpliwie uchwały podejmowane w oparciu o normy art. 31 ust. 3, art. 35 ust. 6 u.o.s. jak i art. 7a ust. 3 u.o.p.k. stanowią akty prawa miejscowego (por. wyrok WSA w Gliwicach z 6 lutego 2025 r., III SA/GI 759/24, CBOSA). Zaliczenie aktów prawa miejscowego do źródeł powszechnie obowiązującego prawa (art. 87 ust. 2 Konstytucji RP) pociąga za sobą konsekwencje w postaci odnoszenia do nich (i spełnienia przez nie) wszystkich zasad charakteryzujących tworzenie i obowiązywanie systemu źródeł prawa powszechnie obowiązującego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP regulacje zawarte w akcie prawa miejscowego mają na celu uzupełnienie przepisów ustawy, kształtujących prawa i obowiązki ich adresatów. W myśl powszechnie przyjętej zasady do wydania aktu prawa miejscowego musi więc istnieć wyraźne ustawowe upoważnienie. Zgodnie bowiem z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.) to na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach rada powiatu stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze powiatu. Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko regulacji ustawy zawierającej delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji RP oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią.

Z przytoczonych norm prawnych wynika, że upoważnienie do ustanowienia i przyznawania nagród za wyniki sportowe i nagród za osiągnięcia w dziedzinie działalności kulturalnej zostało przyznane jednostkom samorządu terytorialnego w sposób ogólny i szeroki, pozostawiając jednostkom dużo możliwości w kwestii przyjęcia własnych rozwiązań. W obydwu tych przypadkach jednostki samorządu terytorialnego mają prawo określić zasady i tryb przyznawania nagród, jednakże przy ustalaniu ww. nagród sportowych zachodzi konieczności uwzględnienia znaczenia danego sportu dla tej jednostki samorządu terytorialnego oraz osiągniętego wyniku sportowego, a przy nagrodach kulturalnych/artystycznych - rangi osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Dodatkowo w art. 31 ust. 3 u.o.s. ustawodawca zobowiązał organ stanowiący do określenia rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień.

W ocenie organu nadzoru treść Regulaminu przyznawania nagród Starosty Międzychodzkiego dla osób wyróżniających się w dziedzinie sportu i kultury, stanowiącego załącznik do przedmiotowej uchwały wskazuje, że oceniana uchwała nie realizuje dyspozycji ww. norm prawnych. Ustalając zasady przyznawania nagród sportowych, obowiązkiem rady powiatu jest przede wszystkim określenie dyscyplin sportu, które mają znaczenie dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Jak podkreślił NSA w wyroku z 5 kwietnia 2019 r., (I OSK 1623/17, CBOSA) może to nastąpić albo poprzez wskazanie określonej dyscypliny sportowej (dyscyplin sportowych) albo w sposób bardziej ogólny, np. poprzez wskazanie na sporty zimowe, czy lekką atletykę. Dodatkowo przedmiotowa uchwała winna zawierać także zapisy dotyczące wysokości przyznawanych nagród sportowych.

Podnieść należy, iż zarówno w kwestii nagród sportowych jak i nagród w dziedzinie kultury uchwała winna precyzyjnie określać przesłanki warunkujące przyznanie nagrody w danej wysokości, aby organ ją przyznający mógł oprzeć się o określone kryteria a zarazem podmiot uprawniony miał możliwość oceny, w jakiej wysokości może być przyznana nagroda za dane osiągnięcia (por. wyrok NSA z 13 maja 2022 r., III OSK 5303/21, CBOSA). Zdaniem organu nadzoru przedmiotowa uchwała zobowiązująca Zarząd Powiatu Międzychodzkiego do przyznania nagród w dziedzinie sportu i kultury bez wskazania na

jakiegokolwiek przesłanki pozwalające na ustalanie ich wysokości nie spełnia ustawowego wymogu określenia szczegółowych warunków przyznawania nagród za osiągnięcia sportowe i w dziedzinie kultury.

Wskazane powyżej uchybienia prawne w zakresie niepełnej realizacji norm kompetencyjnych wynikających z art. 31 ust.3 u.o.s. jak i art. 7a ust. 3 u.o.p.k. mają charakter istotnego naruszenia prawa, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości. Skoro bowiem uchwała podjęta na podstawie ww. przepisów stanowi wykonanie upoważnień ustawowych do wydania aktu prawa miejscowego, jedynie pełna realizacja przepisów, normująca kompleksowo wszystkie wskazane w nich zagadnienia, może być uznana za właściwie wypełnioną delegację ustawową (por. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 23 lutego 2017 r., III SA/GI 1206/16, CBOSA).

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Powiatu Międzychodzkiego

Zarząd Powiatu Międzychodzkiego